

Wybrane metody algebraiczne

Zadania - zestaw 1¹

1. Niech $x = (1 \ 2 \ \dots \ n), y = \begin{pmatrix} 1 & 2 & \dots & n \\ n & n-1 & \dots & 1 \end{pmatrix} \in S(n)$, $n \geq 3$ i niech G_n oznacza podgrupę grupy $S(n)$ generowaną przez x oraz y .

(a) Sprawdzić, że $x^n = 1$, $y^2 = 1$, $xy = yx^{n-1}$.

(b) Dowieść, że każdy element grupy G_n ma jednoznaczne przedstawienie w postaci $y^r x^s$, $r = 0, 1$, $s = 0, 1, \dots, n-1$.

(c) Dowieść, że każdy element grupy G_n ma jednoznaczne przedstawienie w postaci $x^s y^r$, $r = 0, 1$, $s = 0, 1, \dots, n-1$. W szczególności grupa G_n ma rząd $2n$.

(d) Sprawdzić następujące reguły mnożenia i odwracania w grupie G_n :

$$y^r x^s \cdot y^p x^q = y^{r+p} x^{q+(-1)^p s}, \quad (y^r x^s)^{-1} = y^r x^{(-1)^{r+1} s}$$

$$x^s y^r \cdot x^q y^p = x^{s+(-1)^r q} y^{r+p}, \quad (x^s y^r)^{-1} = x^{(-1)^{r+1} s} y^r.$$

(e) Pokazać, że podgrupa generowana przez x jest podgrupą normalną, natomiast grupa generowana przez y nie jest podgrupą normalną grupy G_n .

(f) Narysować n -kąt foremny, ponumerować wierzchołki liczbami $1, 2, \dots, n$ i zinterpretować x oraz y jako izometrie tego n -kąta.

(g) Pokazać, że grupa G_n jest izomorficzna z grupą $D(n)$ izometrii n -kąta foremnego.

2. Pokaż, że jeżeli $G/Z(G)$ jest grupą cykliczną, to grupa G jest abelowa.

3. Wypisz wszystkie elementy grupy $D(3)$ oraz znajdź wszystkie podgrupy grupy $D(3)$ i sprawdź które z nich są podgrupami normalnymi. Wyznacz również klasy sprzężoności tej grupy. Znajdź centrum oraz komutant grupy $D(3)$. Uzasadnij, że grupa $D(3)$ jest izomorficzna z grupą $S(3)$.

4. Wypisz wszystkie elementy grupy $D(4)$ oraz znajdź wszystkie podgrupy grupy $D(4)$ i sprawdź które z nich są podgrupami normalnymi. Wyznacz również klasy sprzężoności tej grupy. Znajdź centrum oraz komutant grupy $D(4)$.

5. Znajdź wszystkie podgrupy grupy $A(4)$ i sprawdź które z nich są podgrupami normalnymi. Wyznacz również klasy sprzężoności tej grupy. Znajdź centrum oraz komutant grupy $A(4)$.

6. Niech $G < S(n)$. Pokazać, że jeżeli dwa elementy grupy G są sprzężone, to mają tego samego typu rozkłady na cykle rozłączne, tzn. w ich rozkładach jest tyle samo cykli tej samej długości. Uzasadnić, że jeżeli $G = S(n)$, to ten warunek jest warunkiem WKW.

Wsk. Dla $\sigma \in S(n)$ mamy $\sigma(a_1, \dots, a_k)\sigma^{-1} = (\sigma(a_1), \dots, \sigma(a_k))$.

7. Niech $H = \{\text{id}, (1, 2)(3, 4), (1, 3)(2, 4), (1, 4)(2, 3)\}$, $F = \{\sigma \in S(4) : \sigma(4) = 4\}$. Pokazać, że:

(a) H oraz F są podgrupami grupy $S(4)$.

(b) Każdą permutację $\sigma \in S(4)$ można jednoznacznie przedstawić w postaci $\sigma = hf$, $h \in H$, $f \in F$.

Skonstruować epimorfizm grupy $S(4)$ na grupę $S(3)$.

8. Pokazać, że

(a) grupa obrotów sześcianu jest izomorficzna z grupą $S(4)$,

(b) grupa obrotów czworościanu foremnego jest izomorficzna z grupą $A(4)$,

(c) grupa izometrii czworościanu foremnego jest izomorficzna z grupą $S(4)$.

9. Rozważmy 8 następujących macierzy należących do $SL(2, \mathbb{C})$:

$$I = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad i = \begin{pmatrix} \sqrt{-1} & 0 \\ 0 & -\sqrt{-1} \end{pmatrix}, \quad j = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix}, \quad k = \begin{pmatrix} 0 & \sqrt{-1} \\ \sqrt{-1} & 0 \end{pmatrix}, \quad -I, \quad -i, \quad -j, \quad -k.$$

¹Większość zadań z tego zestawu będzie w istotny sposób wykorzystywana w rozwiązaniach zadań z następnym zestawem.

- (a) Sprawdzić, że $i^2 = j^2 = k^2 = -I$, $ij = k = -ji$, $jk = i = -kj$, $ki = j = -ik$.
- (b) Sprawdzić, że zbiór tych 8 macierzy tworzy grupę ze względu na mnożenie macierzy. Grupę tę oznaczać będziemy Quat i nazywać *grupą kwaternionów*.
- (c) Sporządzić tabelkę działań w grupie Quat.
- (d) Znajdź wszystkie podgrupy grupy Quat i sprawdź które z nich są podgrupami normalnymi. Wyznacz również klasy sprzężoności tej grupy. Znajdź centrum oraz komutant grupy Quat.
10. Dla elementu a grupy G zbiór $N_G(a) = \{b \in G; ab = ba\}$ nazywamy centralizatorem elementu a . Pokazać, że
- (a) $N_G(a) < G$,
- (b) $Z(G) = \bigcap_{a \in G} N_G(a)$,
- (c) Jeśli $[a]_{\sim}$ oznacza klasę sprzężoności elementu a , to $|[a]_{\sim}| = [G : N_G(a)]$ oraz $|[a]_{\sim}|$ dzieli $|G|$.